

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Arad, azt tyben házhoz hordva:	Vidéken postai székeltől:
És felelősségre . . . 12 ft	Égész évre . . . 14 ft
szabad . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
hadjá . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
szavazz . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, emulzerési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 k. Bővegyűj külön . . . 30 kr
Minder következőnél . . . 4 " Nyitól sor . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A király látogatása.

Arad, szeptember 14.

Arad, szeptember 14. (s.) A nagy hadgyakorlat színhelyül már előbb Pecs és vidéke volt kiszemelve. Így iban a kolerának immár nyugatról vagyis északról indult felnyomuló veszedelem arra kényszerítette felséges királyunkat, hogy a nagy hadgyakorlatok beszüntetését rendelte el. O Felségének ezen ténye a legatyaiabb jóindulatnak és legbölcsebb előre látásnak fényes bizonyítéka, mert ez által népét és hadseregét azon bekövetkező veszélytől akarta megóvni, melylyel ilyen járványos időben a nagyobb csapat összpontosítások járnak. S ez annál is inkább nagy jelentőségű felséges rendelkezés, mert kétségtelen, hogy a nagy hadgyakorlatokra mint hadseregünk harczképességének próbájára okvetlenül szükség van. O Felsége azonban e fontos érdekét népei egészségére feláldozta. Ennek folytán az idén csak kisebb hadgyakorlatok lesznek Pecs vidékén. O Felsége mindazáltal nem mulasztja el ezen alkalmat sem, hogy hű magyar népe közé el ne látogasson, ami nekünk kétszeres örömről szolgál, mert már attól tartottunk, hogy a nagy hadgyakorlatok elmaradása miatt ettől a szerencsétől az idén elesünk.

Alkalma lesz tehát ismét a haza népének kimutatni lojalitását uralkodója iránt, ami nemcsak évszázados hagyományos erénye a magyar nemzetnek, hanem dicsőségesen országoló királyunkkal szemben a legőszintébben táplált érzésünk. O Felségének pedig lesz alkalma jelét adni annak, hogy magyar népe hűségébe vetett bizalma a legjobb közvet-

len érintkezés által fokozott mértékben emelkedett.

A gyakorlatok ezen felül a polgárság és a hadsereg között is élénkebb érintkezést idéznek elő, amit a két elem közötti barátságos viszony fenntartása érdekében egyaránt kívánatosnak és szükségesnek tartunk. A hadsereg azon eszköz, mely az állam fennállásának biztosítékát képezi. A polgárság munkálkodása és alkotásai békés folytatásának garancziájul a hadsereg szolgál s azért épen-séggel nincs oka a két elemnek egymás ellenében gyűlölködni, viszálykodni, hanem annál több oka van szívélyes együttműködés által a haza javát előmozdítani. Az egyik a másiknak kiegészítő része az államban egyik a másik nélkül csonka test, melynek célja és rendeltetése nincs. A hadsereg állam és polgárság nélkül non sens, tartalmatlan és céltalan szerv, de az állam és polgárság is hadsereg nélkül a fennállás garanciája nélkül szűkölködik különösen a mostani nemzetközi helyzetben, amikor az általános fegyverkezés oly mérveket öltött, hogy az államok produktív erejüknek és képességüknek oroszlan-része a véderő legszélesebb körű és legtökéletesebb emelésére kénytelenek fordítani.

Ennek dacára ugyanazt tapasztaljuk, hogy a békét Európában évek óta mi sem zavarta meg, de van-e aki nem tudná, hogy ez csak ideiglenes állapot, melyet a béke politikusainak nem csekély ügyességek árán sikerült évről-évre fenntartani? A helyzet azonban egyre komoly, fenyegető és a legnagyobb mértékben feszült.

Ilyen körülmények között nekünk kétszeresen szükségünk van, nagy hatalmas és jól fegyvermezett véderőre, mert az is evidens dolog, hogy a legközelebbi nagy háboruban, melynek réme Oroszország részéről évek óta kísért, egész állami létünk lesz kockára téve. Vagy kiálljuk azt szerencsésen, vagy pedig teljesen megsemmisülünk. Részleges legyőzetésről szó nem lehet nálunk, mert már államunk természeti integritása is olyan, hogy annak legcsekélyebb sérelme az egésznek összeomlását idézné elő. Magyarország például Erdély nélkül teljesen lehetetlen.

A jelzett okok miatt nem lehet eléggé lelkiismeretbeli kötelességünk figyelmeztetni arra, hogy a hadseregünk, mely különben is néphadsereg, melynek tagjai a mi saját fiaink, minő biztosítékot képvisel mi reánk nézve, s hogy mily lelkiismeretlenség és hazafiatlanság némely ellenzéki lapnak azon eljárása, mely szerint tizedrangu kérdéseket felfujnak s a hadsereg és a polgárság közti viszonyt feszültté és kenyelmetlenné teszik, amivel természetesen a legjobb szolgálatot teszik külföldi ellenségeinknek. Nem egyszer volt alkalmunk ilyen sajnálatos esetekben tapasztalni s azért most, mikor a hadsereg és a polgárság a hadgyakorlatok alkalmával sűrűbb kontaktusba jutnak egymással, kötelességünknek tartottuk ezeket elmondani.

Belföld.

A belügyi államtitkárság.

Az elhunyt Lukács György belügyi államtitkár helyére, mint értesülünk. Bezerédi Viktor belügyi min. tanácsos, a képviselőház

TÁRCZA

— Szeptember 15. —

A csalogány.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Nincs párja a szép májusnak. A göthös, tündöbajos ha valami keservesen keresztül tudott eviczkelni a többi hónapokon s nem köhécselte ki a lelkét, felhasználja a május üde levegőjét s iparkodik vele reperálni tündőjét. Városi emberek a sétányon fálják a természet és kertészet által készített gyógyszert, a falusiak a szabad mezőre vonulnak ki s a legelő zöld pázsitjának leheltét szívják fel, mi pedig mezővárosiak sem az egyiket, sem a másikat nem használjuk és pedig azért nem, mert az első még nem teremődött meg, a másik pedig meztelen. Hanem van nekünk e helyett egy pompás fiatal erdőnk — pardon — cserjésünk, az öreg, tőpörödött erdő mellett s ez bőven osztja a természet laboratóriumában készült olcsó gyógyszert. Sűrű tömör cserjés ez, melynek bokrai között a csalogányok kedvők szerint bujkálhatnak és cseveghetnek. A mellette P . . . város egykori bírójának bölcsességéből szép rendben foglalták el a Maros árterének egyik szögletét, megunták ugyan már az egyenes áldogálást s elszibadt lábuk a félszázados ég felé meredésben, de azért nem adják meg magukat s ha egy-két szál lehorgasztja is a fejét s a nagy bölintásban el-

vesztve egyensúlyát földre borul, áll a „kis erdő”. A lebukott ott hever egy ideig a gyermekek öröme s azután bíró a kimondja fellette ítéletét és fejsze alá kerül.

No, de nő helyettök másik s hogy gyors növésekben meg ne erőltessék magukat, a tulajdonos gondoskodik róluk s éveken át hagyja nyestetlenül terjedni szét ágait.

De ennek is megvan a haszna. Csalogányfészeknek a legalkalmasabb.

Mult év májusában naponkint szívtam magam is eme cserjés közelében a jó levegőt, reparálva vele beteges tündőmet. Ott ért a reggeli és esti hat óra. Szép oláhfáták haladtak el mellettem, abroniczájokat czipelve vállakon. Jóízűeket nevetgéltek. Sajnáltam, hogy nem nevettem velök, de az apám se tudott oláhu, kunsági volt s ott a sátoros oláh czigány is kénytelen magyarul beszélni, ha nem akar éhen halni. El-elnézegettem sétámban a fátákat s elgondoltam, honnét szerzi elő patikusunk azt a sok szép festéket? — De szerencsém is volt, hogy magyarul gondolkodtam s nem érthették meg a mellettem elhaladók, legalább nem részesültem egy kis locsolásban.

Esti hat órakor ritkultak a vízfordók s más felé is jutott szemem vizsgálódásaiból. Epen egy ssivarka papírt ragasztottam össze gyöngye, tündöbajosnak sem ártatható mojláthi szüzdohányt szorítva bele, — mikor a cserjésben megzörren egy bokor. Oda néztem. Himbolyogtak a nyárlevelek, erővel elakarták elő-

lem takarni a zörögteket. Kíváncsivá lettem. Belém ütött az aszonyi természet. Megkerültem a sűrűt s a közepét átszelő gyepek uton ballagtam. Az ut első kanyarulatánál találtam egyik barátomat, Zseni Laczit.

Laczi mosolyogva nézett rám.

— Hát te mit keresz itt a sűrűben? — kérdém a jóbarátot.

— Vadászok pajtás.

— Fegyvertelen?

— Csak úgy, kézzel.

— Puff!

— Igen, kézzel és törrel.

— No no Laczi pajtás, vlgázz, ne magad essél a törbe.

— Egy kis fiók-csalogány az egész.

— Csalogány . . . annál inkább.

Laczit nem haborgattam tovább vadászatában.

A naponkint megújuló sétámban többé nem találkoztam Laczival. [Bizonyosan első-kött előle az üldözött csalogány — gondoltam — s Laczi bujában bucsut mondott a cserjésnek.

Csalódtam.

Egy este felé egész akaratlanul ismét a gyepek uton sétálgattam s közben az ismeretes kanyarulatnál megzörren ismét a bokor. Lassan szétválasztottam az ágakat s a zörgő bokor felé mentem. A nyárfalevelek pihentek s szép kis nyilást hagytak maguk között. — A tör fogott s Laczi barátom a kis csalo-

volt háznagya van kiszemelve s helyére miniszteri tanácsosá Dárdai Sándor volt országgyűlési képviselőt nevezik ki, a Házban nagy munkásságával és a közigazgatási kérdések alapos ismeretével tűnt ki.

Városi közgyűlés.

I.

Okvetlen egy kis poetikus bevezetéssel kell kezdenünk.

A nap hagyományos kánikulai erővel mosolygott le az azurkék égen s annak ellenére, mikor Steiner Jakab városatyánk megfordult a városháza ajtajában és körültekintett a felhőtlen, makulátlan tiszta égen így sóhajtott: „Viharokat sejtetek.” Azzal nagy emócióval foglalta el a balközépen helyét. (Valjon mikor fuzionál?)

És vele együtt igen sokan viharokat sejtettek. Még olyan viharadarak, a kik már az adriai tengeri utat Fiumétól Velenczéig megcsinálták. A Maczych-ügy hajlandó volt az explozióra, olyan az nálunk, mint akár az — elkeresztelési kérdés. Mittner minden negyedórával tovább nagyobb tölcseért csinált a tenyeréből, előre dült és időnkint föl is állott: itt van-e Illés László? kiben most neki kedve telik? Mert ő is ellensége a román tanszéknek, habár Pernyáva fellendülése érdekében oly rendületlenül küzd is.

És semmiből semmi, A tanács akta-kazlái hamarosan megfutották azt az utat, midőn elintézték dolgokká válnak. A szó árja nem akart megindulni, miglen Avarffy Ferencz meg nem nyitotta a zsilipeket. Ekkor aztán elindult. És holmi detail-dologban. A lyceumi gyermek játszótér kérdése nyitotta meg a városatyák beszélő kedvét. A gyermekjátszóterek oratorok ajkán lönnek játékokká és ebből sült ki az, hogy noha Bécsben az egyetem mellett kaszárnya van és Szegeden a főtéren az igazságszolgáltatás palotája: az aradi lyceum még sem kapja a befásított területet csak akkor, ha — Szilágyi Dezső megengedi.

A tegnapi közgyűlés pedig különösen lerántotta a leplet egy emberről: Keresztes Gyula oly lendülettel és hévvel beszélt a polgári jótékony nőegylet 1000 forintja érde-

gány csicsergő piczi piros szájacskáját csokolgatta.

Czupp, elszaladt a nyul, azaz én. Szégyeltem magamat magamtól s szidtam kíváncsiságomat. Többé nem tértem be a gyepes utra...

Elmult az év, eloszlott a kép is előttem s nem gondoltam többé sem a csalogányra, sem a vadászatra.

A hideg tél az évben nagyon lomhán halagott tovább. Nem is volt csoda, háromszáthatvanhat nappal volt már öregebb. Május elsején még alig találtunk egy kis tüvet a tölgyesben hova leheveredjünk. Más felé kellett mennem pihenőre. Föltettem magamban, hogy alig megyek a Maros mellett, míg szép gyepágyat nem találok. Jó ideig kellett mennem, míg ilyenre akadtam.

De mégis akadtam... hanem ott meg egy ismeretlen fiatal nő üldögélt s mellette végig nyújtózva heverészett egy ifjú ur, arczát a nő ölébe rejtve. A hölgyecske elpirult amint meglátott s valamit sugott a férfinak, mire ez felemelte fejét s felém nézett.

Laczi volt, a csalogány vadász. Mindketten felemelkedtek. A nő a bokorról levett valamit, Laczi pedig kezét szorítani velem, hozám jött.

— Ki az a hölgy? — kérdém suttogva Laczitól.

— Csalogányom.

— S a kezében levő apróság?

— Fióka...

Laczi barátom a vadászatról végkép lemondott s ha a kis csalogány sipákolását hallatja, fut az irodába.

Nincs oly szorgalmas irnokja ma több Aradmegyének. Vátsy István.

kében hogy az újságírói asztal mellett egy városatyá ily szavakra gerjedt:

— Ez a beszéd beillene október hatodikára is!

Olyan beszéd is volt, hogy csak egymaga kiprovokálta a szavazást. S olyan győzelem követte, a mit Pyrrhus se tudott volna miképen distinguálni! Mert igazán nem lehet tudni, hogy ki vesztett. Csak az a bizonyos hogy a polgári jótékony nőegylet nyert 2200 frt biztos jövedelme lévén a várostól a menházi alapítványok után.

Még volt egy mulatságos kérdés, a melyhez villanyvilágítás is illet volna olyan kiállításos, mulatságos módon került szóba. A Neuman-palota világításának kérdése volt ez.

Mittnernek csak egy aggálya volt „hogy az ő ökre nem lehet felelős”, a mi károkat esetleg a villanyvezetékben a libás-dülő táján e barmok okoznak.

Barabás meg külön kikérte a Neumanéktól a temetésekhez való villanyfényt. Őszszel és télen is hálnak és sötétben temetnek. Milyen jó és üdvös lenne, ha a halandó emberiség tudná, hogy utolsó útja villanyfény mellett történend.

Egyelőre azonban megmaradnak az ökrökért való felelőségek is, nemkülönben a leendő halottak sem fognak Neuman-villanyfény mellett temettetni, mert a közgyűlés elég szűkeblű volt (Steiner szerint: szűkölködő) ezt az indítványt elejteni.

Közgyűlésünkről a következő tudósítást adjuk.

II.

Fábián László főispán elnöklete alatt jelen voltak Salacz Gyula polgármester, Institutoris Kálmán főjegyző, Sarlot Domokos főkapitány, Perger János, dr főgyász, Parecz István, Varjassy Lajos, Virágh Lajos, Reicher Béla, Szondy Béla, Band Heurik, ifj Reicher Károly, Kádas Kálmán, Millig, József, Eles Armin, Steiner Jakab, Antonescu Döme, Greiner Károly, Schoor Albert, Turay Antal Dobiasch Jozsef, Hegedüs László, Szathmáry János, Tedeschi Viktor, Müller Gyula, E Illés László, Steimhardt Mor, dr. Múlek Lajos dr, Fényes Dezső dr, Barabás Béla dr, Pozsgay Lajos dr, Zemplényi Sándor, Niko-lits Péter, Dániel Kálmán, Bing Vilmos, Bing Ede, Pollák Károly dr, Weisz David, Schusztar Illés dr, Keresztes Gyula dr. Domonkos Lajos, Avarffy Ferencz dr, Tarjányi Vilmos, Pekár Károly, Mittner, József, Varjassy József, Lukácsy Miklos, Jánossy Dömjén dr, Kiss István, Toth István, Sallay Béla dr, Heeger Ernő, Réthy Lipót, Varga József, Kabdebó János, Hász Sándor, Pless Mór, Inkei Emil, Péterffy Antal stb.

A közgyűlés megnyitván a polgármester jelentése tudomásul vétetett.

Olvasottat a belügyminiszter intézménye, melylyel a közgyűlésnek azon határozatát, hogy az italméréssel foglalkozó üzletek zárórája három óra felfüggesztessék, hatályon kívül helyezi.

Ehhez a hatályon kívül helyező intézményéhez sem volt a közgyűlésnek semmi szava. Felzúgolás nélkül tudomásul vette az intézkedést.

A köztisztaságról alkotott új városi szabályrendelet miniszteri jóváhagyást nyert és október 15-én lép életbe.

Smolka Ferencz, a birodalmi tanács elnökének jubileumára vert pénzek egy példányát Arad is megkapta és azt a titkos levéltárba letenni elhatározta.

A Macych ügy.

A közgyűlés familiaris zürzavara hirtelen hogy úgy mondjuk: feszült várakozáshoz jutott, midőn a közgyűlés a tárgyalások 6-ik pontjág ért. E pont alá volt felelve a Macych-ügy, melyben egyesek vitát vártak. De vita anyag nem került, mert a tanács javaslatát tett arról, hogy a belügyminiszter megsemmisítette a Macych megválasztását azon oknál fogva, mert nincs állampolgári honossága. A tanács javaslata az, hogy intéztessék felirat a miniszterhez, melyben a választás jóváhagyása kéressék s mindaddig míg Macych állampolgári honosságát meg nem szerzi, állá-

sában felfüggesztetnek vita nélkül ment keres-

Ezentul aztán gy: domásul vették és ipartestületet létesítendő kerületi bölönben a tanács jelentégyonát képező 3 kataszparti területnek Dobiasc eladása tárgyában.

Vita nélkül jóváhaglatát a magyar aszfalt r. nagyváradi-utnak aszfalt-m való ellátása iránt kötött s

Odry Lehel kérvényleshöz opera előkészítő és éne gániskolába felveendő és kiké tehetségeknek 3 éven keresztül dijjal való támogatása iránt.

A közgyűlés tekintettel arra, hog alapja, melyből a művészeti stipendium ingat hatná, a kérelmet — elutasította.

Hasonló képen elutasította özv. rfolyam-dován Katalin kérvényét, melyben én 3333. nak: Moldován Vilmának az énekműben való kiképzettése céljából a városi tárból évi segély utalványozása iránt fe modott a városhoz.

A város Pernyáva városrészben új óvóiskolát állít fel, melynek telkét Prokupa Venczeltől vette 2000 frtéért. A vételt a közgyűlés jóváhagyta s egyelőre kifizetését a tá díjalap terhére mondta ki.

Moskovits Izraelné szülésznői oklevele kihirdetettik.

Tárgyaltatott ezután a pénzügyigazgatóság átirata, melyszerint a fogyasztási adók megváltása iránt kötött szerződés az 1872. évi XV. t.-cz. értelmében a f. év végével megszűntnek tekintendő.

A közgyűlés a megváltás módozatainak megtételével illetőleg a pénzügyigazgatósággal való egyezkedéssel egy bizottságot bízott meg. A bizottság tagjai: Salacz Gyula polgármester vezetése alatt Parecz István, Zikó János, Reicher Ferencz, Nagy Kálmán és Varjassy József.

Az aradi amerikai szőlőiskola ügyében Parecz István terjesztett elő javaslatot. E szerint, miután már egy évet vesztettünk és három év előtt alig nyerhetnénk ezen iskolából vesszőket, mikor már az egész hegyalja el lesz látva gyökeres vesszőkkel: a kérdést vegye le a napirendről a közgyűlés és a szőlőiskola létesítésétől álljon el. A közgyűlés a javaslathoz hozzájárult.

A Lyceum-előtti játszóhely.

A közgyűlési napirend gyors tempóban haladt e kérdésig. Parecz István ismertette a parkbizottság ismeretes javaslatát, mely szerint e térnek átadását mindaddig ellenzi, míg a törvényszéki palota hova építtetésének kérdése eldől.

A kérdéshez elsőnek Avarffy Ferencz dr szólott. Szóla a lyceumi terület átengedését nem látja összefüggésben az igazságügyi palota kérdésével. A közgyűlés egész nyugodtan átadhatja azt a területet. Az igazságügyi palota dolgát nem alterálja. Azon a téren most egy kis nomád élet foly. Csavargók és sehonnaiak tanyája ez, az ottani fásítás sem szép. Végre is a mi gyermekeinknek adjuk azt a területet. (Helyeslés egy oldalról.)

Parecz szólót felvilágosítja, hogy igen is ezen terület átadásának kérdése összefügg az igazságügyi palotával. Jól meg kell gondolnunk, hogy ha az a tér gyermekek játszó helye lesz, örökös láрма lesz, ami zavarni fogja a bírákat munkájukban.

Steinhardt Mór, ha most kellene ezt a területet átadni a lyceumnak, akkor ellene van. Mert a leendő igazságügyi palota főhomlokzatát nem szeretné ha gyermekjátszóhely felé nézne. S nem is volna jó. Legjobb lesz bevárni a döntést és még akkor is átadjuk azt a területet.

Fényes Dezső nem tartja magát érdekelt félnek azért hogy gymnasiumi tanár. Szerinte nem szabadna a lyceumi igazgató kérelme fölött oly ridegen átesnie a közgyűlésnek. A kérdést tárgyalandónak hiszi. A történeti szempont az, hogy e terület már régen a lyceumé. Itt parkról nem lehet szó. E területen esztetika ellenes, girbe-görbe fák vannak. Ennek fentartását csodálja hogy a bizottság olyan szigoruan akarja. Ha gyermek játszó hely lesz, akkor e terület mely bizonyos, hogy most közmorál ellenes — kicsino sodik

pte. r
176
Józ
rajta
greha
töke
ási ügy
n lévő és
12., 13.
fog
tel me
és hog
Helévi ok
kén köz
Nevéren
feladatni

atályos és fákkal beültetett tereket és utakat. A lyceum vaskerítéssel elkerített. A város bizonyos évre adja át, ha nem akarja örökre átadni, de meg van győződve, hogy a város gyermekei sokat nyernek a térrel, mert azt senki sem hiheti komolyan, hogy a lyceum növendékei 10 perces szüneteikben az iskolától messze elkalandozhassanak játszó helyekre. (Helyeslés.)

Müller Lajos dr szerint a vita téves irányba tereltetett. Tény az, hogy az igazság szolgáltatásnak hátrányára lehet a gyerek lármája. A bíró emberélet és vagyona felett ítél, azt külső közlekedési zavarokkal komoly és felelősségteljes munkájában háborgatni nem szabad. Ő is barátja, hogy a gyermek szabadja ki magát, tornászszék. És szívesen megszavazza a területet, ha nem oda jön az igazságügyi palota.

Heeger Ernő az eddigi diskusszióhoz azt fűzi, hogy ha az igazságügyi kormányzatnak nem lesz az átadás ellen aggálya, már előbb is hajlandó a terület átengedni.

Igy a tanács javaslata elfogadtatott, vagyis egyelőre a területet gyermekjátszóhelynek nem adatik át.

A városi terek és utcák parkirozása.

Parecz István gazdasági tanácsnok ismertette ezeket a fásítási és parkbizottság emlékiratát, mely azt javasolja, hogy a városi mérnöki hivatal mindenekelőtt a parkírozható utcák és terek térképét készítse el. Aztán a terv készítése el ahhoz értő egyén részéről. Végre, hogy a város még 1000 forintot vegyen fel budgetjébe a parkok gondozására.

A javaslatok elfogadtattak. Az 1000 frt több költség azonban még rendes megvitatás és eldöntés elé kerül a városi költségvetés tárgyalása alkalmával.

Egy csomó adóleírás után Pók Károly fogalmazó Drescher Lajos városi rajztanár és Szuszán Mihály rendőrtizedes nyugdíjaztatását a közgyűlés kimondta.

Tárgyaltatott azután a tanács jelentése az Asztalos Sándor utcában csatornázási és utépítési munkák végrehajtása iránt tett intézkedéseiről Jóváhagyattak.

A tiszti ügyészség jelenti a Holczér Benedekkel kötött földhaszonbérleti szerződés jóváhagyása iránt tudomásul vétetett.

Ugyancsak. A tanács jelentése a Neuschattel Asphalt-Companie limited által 1887-ben készített gyalogjáró burkolatok végleges átvétele tárgyában elfogadtatott, hogy az átvétel október 15-én meg fog történni.

A tanács jelentése a m. kir. pénzügyigazgatóság által f. évi július hónapban elő és leírt állami adókra eső 2 frt 58 kr elő és 162 frt 75 kr. hűség adóknak leírása iránt tudomásul vétetett.

26. U. az az irodai és hivatali kellékek és az egészségügyi kiadásoknál felmerült több kiadások fedezése tárgyában.

A kolera óvintézkedések folytan eddig az egészségügyi kiadások terhére 332 frt 17 kr több költség állott elő. A közgyűlés tudomásul vette, hogy az előirányzat e része teljesen kimerült.

A Neuman villanyvilágítása.

Parecz István ismerteti, hogy a Neuman-testvérek a közgyűlés azon határozatát, mely a villanyvilágítás iránynyomát megállapította, megfélebbzték. A közlekedési miniszter a felebbezés nyomán új iránynyom megállapítását mondta ki. Az új irányvonal megállapítása érdekében a bejárás megtörtént és a következőleg állapított meg a huzalvonal: A vonal kezdődik a Neuman-gyárnál, húzódik a libás dűlön, a felső temetőig, onnét a pécskai uton, a kórház-, Karolina-utcákba, innen jut a Ferenczterre, a Batthyány-, Széchenyi-utcazon a házig. A tanács a javaslat-hoz csak lényeges eltéréseket szab meg. Egy helyen a kórház-utca sarkán épületen át kívánja a huzalt vezetni s úgy ott is, ahol a huzal az új Neuman-palotát érinti.

Megállapítja a tanács a 15 évi szabadsalom jogát is, de kiköti, hogy amennyiben a póznák veszélyeztetnék, avagy hátráltatnák a közlekedést, a czég földalatti huzalt készíttessen.

A tanács javaslatához elsőnek

Steinhardt Mór dr. szólott. Helyesli az új iránynyomot. De 20 évi szabadsalom jogát adná meg. Ne követeljünk lehetetlent. A földalatti huzal nagyon költséges dolog. Mondja ki a közgyűlés, hogy az új iránynyom-

tól esetleg eltéríti a villanyvezetékét, de a földalatti huzalhoz nem ragaszkodik.

Mittnernek polgártársai érdekében kötelessége felszólalni. Fizesse-e ő a károkat, ha az ő szilaj barma kárt tesz a libás dűlő póznáiban? (Egy hang: igen). Az ő ökre nem lehet felelős (Derűtlenség), kötéssék ki az, hogy a véletlen és nem szándékos károkat nem fizeti meg senki.

Domonkos Lajos az új irány ellen tesz kifogást. Néptelen helyen kellett volna a huzalt vezetni, szerinte az elővízcsontra mentén. A tanács javaslatát különben elfogadja.

Barabás Béla is elfogadja a tanács előterjesztéseit. Csak azt kösse ki a közgyűlés, hogy az esztendőben világítson a pécskai uton és a temetőben az építő czég a temetéseknél. (Egy hang: Hát egy új ovoda nem kellene?)

Varjassy József lendületes beszédben hívja fel a közgyűlés figyelmét, hogy az ilyen tervek elé akadályokat ne gördítsen. Ő husz évre megadja a szabadsalmat és a vállalkozásnak csak örül. Őt az az interpció vezérli, hogy Arad városához jöjjenek mindenkor, bizva a kérelmezők s mi fogadjuk őket előzékenyen (Helyeslés.)

Heeger csak rövid felvilágosítással szolgál. Az állami törvény még szigorubb, mint a város kikötései. Az tesszik tekintetbe, hogy már egy országos törvény megóvjja a város érdekét s ne legyünk szigorubbak mint a országos törvények.

A kérdés szavazással ment keresztül.

Megadtatott a 20 évi szabadsalom joga is, nemkülönben a tulajdonosoknak a föld alatt nem kell huzalaikat vezetniök.

Barabás indítványa elesett.

A nőegylet ezer forintja.

Még egy közgyűlési pont tárgyalatott nagyobb érdeklődéssel. Nevezetesen a polgári nőegylet ezer frt évi állandó segélyt kért a várostól. A tanács javaslata elutasító volt, do azt megengedhetőnek tartotta, hogy a 2200 frt összeg, melyet menházban ápoltakért fizet a város még akkor is kifizetéseket, ha tényleg nincs alapítványos hely betöltve.

Az ezer forint megadása érdekében Keresztes Gyula állott először sorompóba. Az egyesület nemes feladatait vázolta és melegen, szónoki hévvel ajánlotta az 1000 forint megadását.

Salacz nem alkotna praecedenst. Végre is Aradon számos emberbaráti egyesület van. A polgári nőegylet — elismeri — nemes feladatot teljesített; de teljesít a többi is. A polgári nőegyletnek van 40,000 frtja, soknak negyedrésnyi vagyona sincs. A polgári nőegylet társadalmilag segít a szűkölködőkön. A város eléggé segíti 12 alapítványával az együletet. Szerinte nem találja az ezer forintot megszavazhatónak, sőt az alapítványos helyekért csak akkor teljesítené a fizetést, ha a helyek tényleg be vannak töltve.

Müller szerint egy sincs a ki ne osztaná a nézetet, hogy a polgári nő egyület humanus feladatait híven és lelkesen teljesítette. Ha ez így van akkor a városnak van bizonyos morális kötelessége, midőn ad szép feladatokhoz segítséget ad. Nem arra a talajra lép, hogy mily különbség van a szegényház és a menház között? Meg van győződve hogy a mai szociális viszonyok között a pauperizmus növekedni fog s így mondott tőkéhez is nagyon is szükséges lesz a nőegyletnek az az 1000 forint. Mi a menházba olyan embereket küldünk a kik polgárai Aradnak csak önhibájukból elszegényedtek. Az ezer forintot szívesen megszavazza.

Ha megnő az egyesület tőkéje, elvonhatjuk a segélyt. (Közbeszólás: „Olyan idő nem lesz!”) Ha e közbeszólás igaz, az is csak a megadás mellett ér. Ne feledjük, hogy e nemes egyület az álszegényeket is segíti. (Ugy van!)

Felkiáltások, elfogadjuk a tanács javaslatát.

A közgyűlés 25 szavazattal 24 ellen elhatározta, hogy a tizenkét menházi hely után állandóan fizet a város 2200 frtot. A kért ezer forint azonban nem szavaztatott meg.

A román nyelvi tanszék.

A közgyűlés egyik tagja Illés László indítványt nyújt be a gymnasiumi román tan-

szék eltörlése tárgyában, illetőleg, hogy e dologban irjon fel a közgyűlés a miniszterhez és e tanszék eltörlését kérje.

Az indítványt Institoris főjegyző ismerteti.

Tárgyalás előtt felszólal.

Illés László. Miután illetékes helyen arról értesült, hogy indítványának kontemplációit olyanok vették kezükbe, kiknek közreműködése a siker reményével bíztat és miután meg van győződve, hogy az általa szándékolt cél így el lesz érve — indítványa nak elhalasztását kéri a jövő hónapra, mikor valószínűleg már nem lesz rá szükség, de ha lesz fentartja magának a jogot, hogy indítványát a jövő közgyűlésen indokolhassa.

Több jelentéktelen tárgy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Tanügy.

A gyulai főgymnasium.

Schlauch Lőrincz dr. püspök előtt mint Gyuláról jelentik, Terényi Lajos orsz képviselő vezetése alatt számos, előkelő tagból álló küldöttség tisztelgett.

A püspök nagyjelentőségű nyilatkozatot tett a főgymnasium ügyében, melyet a gyulaiak és egész Békésmegye a legnagyobb érdeklődéssel fogadtak.

Terényi Lajos a küldöttség szónoka kivonatban a következőket mondotta:

A midőn a közel multban Wencheim Kirisztina grófnő, a jótékonyág terén ez ideig is már magasan álló és sokak által áldott érdemdus tényeit szaporítandó, e városban felállítandó rom. kath. ellegű főgymnasiumra 50.000 frtot tett le Nagyméltóságod kezébe, új életet nyert városunkban. Az eszme megvalósítását elősegítendő, városunk képviselőtestülete a legközelebb tartott közgyűlésében majdnem 150,000 frtnak évi járulékát szavazta meg egyhangu lelkesedéssel a gymnasium czéljaira, beigazolván, hogy lépést óhajt haladni e vármegyének azon községeivel, a melyek felekezeti gymnasiumokkal már rég ideje rendelkeznek s büszkélkedhetnek. Az oly szerény anyagi viszonyok között lévő városban mi a mienk, sok hatalmas tényezőnek, jóakaró együtt működése szükséges egy főgymnasium felállítására s e tényezők között a leghatalmasabbnak kegyes hajlamait kérni jelentünk meg most vallás és osztály különbség nélkül Nagyméltóságod előtt.

Felkérjük, hogy nagy szellemének hatalmával támogasson törekvéseinkben s e várost melynek szíve híven és fennen dobog nagyméltóságodért, a szellemi és erkölcsi magaslát azon pontjára segítse felemelni a hol bátran állithatom, hogy e város fénykora veendi kezdetét, amely fényben nagyméltóságod neve örök ideig tündökölni s élni fog (Perczekig tartó éljen.)

Schlauch Lőrincz dr püspök látható nagy figyelemmel és fokozódó meghatottsággal hallgatta a jeles szónokot és az ováció lecsillapultával választ azzal vezette be, hogy a mélyen átgondolt beszédre hasonlóan átgondolt beszéddel nem tud válaszolni. Hanem annyit kijelent, hogy valamint egyházmegyéje minden hitközségének vallási s kulturális érdekeit tehetségéhez képest előmozdítja, ép úgy elfogja mozdítani Gyula városa kulturális és vallási érdekeit is. A mi a főgymnasiumot illeti, ő pozitívigéretet egyelőre csak általánosságban tehet. A nemes grófnőnek alapítványa által a főgymnasium eszméje lejtőre jutott golyóvá vált, mely folyton halad és bizton czélt fog érni. Ez az alapítvány reá olyan kötelezettségeket ró, melyeknek teljesítését élete legszebb, legnagyobb és legkedvesebb missiójának fogja tekinteni.

Nemcsak erkölcsileg, hanem tehetségéhez képest anyagilag is támogatandja a főgymnasiumot, honaz az anyagi segélyezés most nem tudná még megmondani. Össz nem is nevez meg, mert az összegben zett adomány rendszeren azzal a háttér egybekapcsolva, hogy a további kötelezetei teljesítésének elhárítására vezet, am az el nem volna a Gyulán létesítendő festszérei érdekében álló. Az ő nézete szerint a szívelelő évi járadék felelné meg a várost illetve ami azonban más tényező beleszámít. (Szeptember 15-én vasárnap.)

pókság megmarad. A főgymnasium létesítésére alakult bizottságának csak egy dolgot ajánl kiváló figyelmébe, hogy kezében plajbászszal tervezzen és dolgozzék, készítsen a főgymnasium létesítési s fentartási szükségletéről költségvetést és ehhez képest irányítsa további tervékenységet melyhez ő — ismételt hang-sulyozza — nemcsak legjobb kívánatait fűzi; hanem amely tevékenységben ő is kiváló osztályrészt fog magának fentartani.

A püspök beszéde mély hatást keltett a küldöttség tagjaira. Még Cs D e m k ő József mondott néhány szívből fakadó üdvözlő szót és ezzel a tisztelgés, a püspök lelkes-éltetésével véget ért.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órákor 766.7 mm., délután 2 órákor 765.0 m. Hőmérséklet reggel 7 órákor C° + 18.8, délután 2 órákor C° + 27.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor DK. 1, délután 2 órákor D. 4. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

Arad virilistái.

— A legtöbb adót fizetők. —

Alább közöljük az aradváros igazoló választmánya által megállapított s Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságában az 1893-ik év folyamán üléssel és szavazattal bíró legtöbb adót fizető polgárok névjegyzékét.

N y o l c z v a n n é g y bizottsági tag foglalt helyet a jegyzékben, mint rendes tag. Ezek közül fel van véve h u s z o n k é t póttag, kik közül az elsőnek (S i m a y I s t v á n) adóösszege 434 frt 66 krt, az utolsóé (F r á n k l Adolf kereskedő pedig 342 frt 79 krt tesz ki.

A nyolczvannégy legtöbb adót fizetők közül h a r m i n c z ö t n e k kétszeresen van számítva az adója.

2000 frton felüli adót fizet h é t, 1000 frton felüli adót t i z e n y o l c z, 500 frton felüli adót negyvenkilencz és 440 frton felüli adót t i z.

Foglalkozás szerint: 1 papi személy, 2 orvos, 14 ügyvéd, 2 kir. közjegyző, 1 tanár, 1 törvényszéki bíró, 1 gazdasz, 3 gyógyszerész, 9 földbirtokos, 14 háztulajdonos, 9 gyáros, 21 kereskedő, 1 kávé, 1 vendéglős, 3 iparos.

A névsor itt következik:

(A *-gal jelöltek adója kétszeresen van számítva.)

Neumann Adolf 2768 frt 60 kr, Neumann Dániel 2715 frt 72 kr, Neuman Ede 2705 frt 97 kr, Neuman Sámuel 2705 frt 97 kr, Walder Gyula 2640 frt 38 kr*, Bing Vilmos 2467 frt 43 kr, Schöpkesz Ede dr 2046 frt 60 kr*.

Bonts Döme 1997 frt*, Rozsnyay Mátyás 1916 frt 20 kr*, Petkó Lázár dr 1838 frt 84 kr*, Ortutay Béla 1846 frt 38 kr, Gutsjah Mihály 1677 frt 91 kr, Metianu János püspök 1488 frt 28 kr*, Eles Armin 1443 frt 54 kr, Klein Soma 1403 frt 48 kr, Weidenfeld István dr 1348 frt 58 kr*, Spitzer Ignác 1280 frt 86 kr, Robitsek Agoston dr 1243 frt 24 kr*, Weisz Dávid 1238 frt 50 kr, Hermann Gyula 1122 frt 65 kr, idősebb Andrányi Károly 1107 frt 18 kr, Domány József 1083 frt 30 kr, Scholcz Gyula 1082 frt 64 kr, Antonesku Döme 1042 frt 56 kr*, Réthy Lipót 1040 frt 56 kr*.

Müller Gyula 983 frt 60 kr*, Ring Lajos 975 frt 50 kr*, Bolyos István 974 frt 96 kr*, Szelle József 972 frt 2 kr*, Heller Jakab 964 frt 32 kr, Tóth József 959 frt 11 kr, ifj. Andrányi Károly 928 frt 67 kr, Tenner Armin 913 frt 02 kr*, Kiss István 905 frt 13 kr, Kristyórá János 886 frt 85 kr, Hász Sándor 885 frt 68 kr*, Fényes Kálmán dr 876 frt 84 kr*, Vizer Péter 875 frt 56 kr*, Vinter Adolf 5 frt 16 kr*, Pollák Károly 851 frt 43 kr, nhardt Fülöp 848 frt*, Sallay Béla dr 7 frt 74 kr*, Marek Samu 828 frt 47 kr, Larcz Simon 802 frt 71 kr, Francz Kámondó dr 06 kr*, Kornay Károly 770 frt latja, fut Heim István 746 frt 33 kr, Reisinger Nincs 731 frt 77 kr, Bogdán Virgil dr Aradmegyei*, Szalay Antal 693 frt 08 kr, József 691 frt 57 kr, Fleischer 25 kr, Fényes Dezső dr 688 frt, Máttyás 674 frt 18 kr*, Kis-
-rencz 20 frt, Nikolits Péter

646 frt 35 kr, Glück Károly 644 frt 12 kr, Dobiasch József 639 frt 96 kr*, Braun Mór 626 frt 10 kr, Remetey F. Károly dr 624 frt 38 kr*, Földes János 622 frt 60 kr*, Zemplényi Sándor 617 frt 60 kr, Bing Ede 616 frt 13 kr, Lustig Armin 599 frt 45 kr, Nikodem János 597 frt 16 kr*, Andrányi Kálmán 580 frt, Szontagh Gyula 574 frt 22 kr*, Gaál Ferencz 563 frt 53 kr, Kronstein Vilmos dr 553 frt 12 kr*, Turay András 540 frt 82 kr, Wadowszky Gusztáv 533 frt 75, Pohl Károly 526 frt 30 kr, Sonnenfeld Károly 518 frt 68 kr*, Mossóczy István 514 frt 01 kr.

Blasskovits Antal 498 frt 84 kr, Grünberger J. M. 476 frt 49 kr, Avarffy Ferencz dr, 475 frt 72 kr*, Steiner Jakab 461 frt 44 kr, Lustig Adolf 462 frt 05 kr, Illmann Ottó 455 frt 60 kr, Telecsán Sándor 454 frt 29 kr, Spiegel Lipót 444 frt, Leopold Mór 441 frt 97 kr, Maflei Géza 440 frt 10 kr*.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhoz hordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.	Egy hóra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénz, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyazinté ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy héti ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

A keserű búcsúpohár.

— Egy polgári kimenő a Bud. Hir. világitásában. —

Minden bevezetés nélkül térjünk a tényre A „Bud. Hir“ a következőket írta magának Aradról:

— A keserű búcsúpohár. Aradról a következőket írja levelezőnk: Városszerte élénk-magyarzatok tárgya most egy különös eset, mely furcsasága mellett egy kicsit jellemző is egy és más tekintetben. Az történt ugyanis, hogy a liceum tanártestülete a minap búcsulakomára jött össze egy távozó tanár tiszteletére. A professzor urak mind együtt voltak már és „emelkedett hangulatban“ várták az ünnepeltet. Az „ünnepelt“ azonban nem jött. Vártak egy órát, két órát, de az ünnepelt csak nem mutatkozott. Ugy tiz óra tájban kiküldték a tornatanárt, mint hivatásánál fogva legfürgőbb lábú kollégát, hogy tudja meg a késedelem okát, és elevenen, vagy holtan, kerítse elő az ünnepelt férfit, a kinek jelenléte nélkül a „készenlétben“ tartott áldomások egy szálgyalogló lépésekben járta be a búcsuzó kolléga lakását, majd az összes vendégeket és kávéházakat, a hol a keresett jelenléte sejtethető volt. Egy órai kutatás után minden eredmény nélkül tért vissza küldőjéhez, kiknek emelkedett hangulata akkora helyet adott a méltó bosszankodásnak. Csak másnap délfelé került a búcsuzó professzor, ki a rossz nyelvek szerint, az egész éjet buvóhelyen töltötte, hogy megmeneküljön az ünnepeltől. Az a buvóhely állítólag Metianu oláh püspök palotájának egy féreeső szobája lett volna. A bujoszó férfi pedig Goldis János volt, az ujonnan kinevezett nagyváradi püspökhelyettes, ki eddig az aradi liceumban professzor-kodott. Hogy most állását elfoglalni készült, volt kollégái annak rendje és módja szerint el akarták búcsuztatni és óvációkban akarták részesíteni a tudós papot, ki román létére mindig jó magyar hazafinak mutatta magát. Ettől az óvációtól menekült Goldis ur, meg pedig nem szerénységből, hanem azért, mert félt a tulzoktól, kik román körökben itt hangadók. Attól félt a püspökhelyettes ur, ki egész komolyan aspirál a legközelebb megüresedő püspöki székre, hogy ezeknek az aspirációknak ártalmára lehetne holmi hazafis ünnepeltetés. Így magyarázzák ezt az esetet Aradon,

Az itt reprodukált és valótlanságoktól hemzsegő felültetés, melyben a vidéki levelező urak a fővárosi lapokat azért részesítik, hogy közleményeik a honoráriumot megérjék,

értesülésünk szerint a következőkép történt meg a valóságban. A tanév megnyitával néhány tanár a régi szokáshoz híven légyottot adott egymásnak a Wittmann vendéglőben. Miután egyik tanár közölte, miszerint Goldis is megígérte, hogy eljön, a társaság egyik tagja elment felkeresni és értesíteni őt, hol találja a többi, s az együtt levők jókedvét, bár szívesen látták volna körükben távozó kollégájukat, nem vette el sem poharuk tartalmát, nem keserítette el, hogy meg nem jelent. Nem áll tehát, hogy a lyceumi tanár testület várt volna az ünnepeltet, mert a jelen voltak összesen se tették ki az egész testület h a r m a d r é s z é t, nem igaz, hogy Goldis tiszteletére gyűltek volna össze, s nem igaz, hogy annak távolmaradása zavarta volna a jelen voltak mulatságát. Ennyit az igazság érdekében.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

Szeptember 15.

Változó felhőzet.
Százaz.
Meleg.

H I R E K.

Szeptember 15. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Nikoméd. — Protestáns naptár: Nikoméd. — Görög-keleti naptár (szeptember 3.): Antim. — A nap két 5 óra 39 perczkor, nyugszik 6 óra 11 perczkor.

Külső-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: [polgári iskola. földszint.

Szeptember 15. Gözgépkézeltők és kazánfűtők vizsgálja Aradon.

Szeptember 15. Az aradi első takarékpénztár rendkívüli közgyűlése délután 4 órákor.

Szeptember 18. Ar aradi önkéntes tűzoltókar rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órákor.

Szeptember 21. Az Aradvidéki Tanító-Egylet évi nagygyűlése.

Szeptember 25. Dessewffy megyés püspök Aradon bérnált.

Szeptember 26. Katonai lóvásár Aradon.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

— Személyi hírek. Németh József fölsz. püspök, a ki jelenleg Robitson üdül, f. hó 20-án visszatér Temesvárra. Németh József püspök egészsége mint örömmel értesülünk, teljesen helyreállott. — Antó s János kir. kulturfőmérnök tegnap Aradon tartózkodott. — János s y Demjén dr. minorita rendfőnök Temesvárról hazaérkezett.

— A hivatalos lapból. A király Z s a r n a y Márton királykalmácsi járásbíró, a pozsonyi ítélőtáblához bíróvá, — továbbá D é n e s Lajos zilahai ügyészéi alügyész a szatmárnémeti ügyészséghez ügyészé; Küttel Samu dr temesvári ítélőtáblai elnöki titkár és Westermayer Vidor ugyanottani ítélőtáblai tanácsjegyző albirót a temesvári törvényszékhez bírákká: végül Fábry Gyula dr budapesti törvényszéki jegyzőt a budapesti V. kerületi, Markos Mihály a budapesti törvényszéki jegyzőt a budapesti VII. kerületi, és Gullya László brassói törvényszéki aljegyzőt a nyáradszeredai járásbírosághoz albirákká nevezte ki.

— Budapest, Szeged, Arad, Temesvár telefonösszeköttetése. Mint az „Aradi Közlöny“ tegnapi száma már közölte, tegnapelőtt folyt le a Budapest, Szeged, Arad és Temesvár közötti telefonösszeköttetés arad-ujaradi vonalának közigazgatási bejárása. A bejárason a kereskedelmi miniszteriumot Balla Pál, a posta- és távirdaigazgatóságot Fekete János, az aradi postahivatalt Gaál Elemér, az államépítészeti hivatalt Pálffy József, Arad város közönségét S a r l o t Domokos és V i r á g h Lajos, az ujaradi járást pedig C a b d e b ó Ferencz főszolgabíró képviselték. A bejárás alkalmával az arad-ujaradi utvonal a következőleg lett megállapítva: a fővonal a postaépülettől a lyceumon, kisköruton, a marosnagyhidon és az ujaradi Hosszu-utczán át az ujaradi vasuti állomásig húzódik s nem lesz összeköttetésben.

A közigazgatási bejárás befejezte után Balla Pál a kereskedelmi miniszterium kérésére táviratban megjelent és távirda me

1892. szeptember 15.

ik kifejezett kérelmére S a r l o t kapitány értekezletre hívta egyben a háztulajdonosokat a huzakivül: ódjának megbeszélése véget ért 11 órára ült össze az önkormányzat a hatóságok Lajos, Barunhuber József, Lajos, Nesbly Weisz Dávid, Kálós, Dobiasi Bála, Deák Varga József, Aladár, Deák Gyula daczára zsef, Kabát, Müller Gyula daczára ült. Gyula törvényen kötelessége, hogy mosnak megengedni, hogy den háztulajdonos fedeléhez erősített tá telefonbeszélővel vezettessék, a maga k onyében tiltakozott a vezetékek a társaság fedelén leendő átvitele ellen. Határozat ment, hogy a tiltakozásnak, mint törvénnyel ellentétesnek, figyelembe vétele nélkül a telefonhuzat a magánházak fedelein alkalmazható támfakkal fogják megerősíteni. Sok ügyletlen háztulajdonos békétlenkedik és nem tudja, hogy a tételes törvény intézkedését nem lehet megapellátni.

— **Aradi első takarékpénztár** ma délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre az érdekelteket e helyen is figyelmeztetjük.

— **Baross-émlék.** A temesvári kereskedelmi- és iparkamara tegnap délután buziási ülést tartott a kamarai elnökök elnöke alatt ülést tartott a Baross-émlék létesítése tárgyában. Strasser Albert am. titkár indítványára egyhangúlag és nagy lelkesedéssel elhatározta a közös ülés, hogy a községi kötelességének tartja maradandó örök időkre látható emlék létesítését azon érfinak, ki a hazai ipar, kereskedelem és orgalom emelése és előmozdítása körül oly érdemteljesen munkálkodott, hogy a kamara készen nyilatkozik minden hitelre, hogy a közéleti részletek megbeszélés céljából a győri kamara által indított közgyűlésen részt vesz.

— **Difteritisz.** A gyermekek réme ismét ismét. A múlt héten 4 halálos kimenetelű difteritisz eset fordult elő, mely az előző hét eredményéhez képest 2 esettel emelkedést mutat.

— **Az „Aradvidéki tanítóegylet”** igazgató választmánya az alapszabályok értelmében még egyszer összeül f. hó 17-én (szombaton) a jövő héten tartandó közgyűlés előtt, hogy annak lefolyását méltóan előkészítse. A gyűlésen minden egyleti tag jelen lehet, a miért is e helyen illő tisztelettel meghívatik. Szükséges is, hogy minél többen megjelenjenek, mivel a megelőző közgyűlések rendezése körül felmerült nézetek és tapasztalatok ez alkalommal érvényesíthetők legjobban. Az előadások,

— **Országos- és hetivásárok** tartása tárgyában körrendeletet intézett tegnap a kereskedelemügyi miniszter. Aradmegye és város törvényhatóságához. A rendelethez mellékelve van az országos- és hetivásárok hivatalos jegyzéke is, melyből a következőket ismertettük: **Alsó-Csík** (Aradm.), április 24., július 11., október 26. Ha e napokra ünnep esik, a következő napon. Csütörtökön hetivásár. **Arad**, Judica vagy fekete vásárnapot megelőző péntektől, június 29. (Péter és Pál) nap után következő péntektől és nov. 1-ét megelőző péntektől kezdve 4 napi tartással. Minden hétfőn és pénteken hetivásár. Folytatjuk.)

— **Czimbalomtanfolyam.** Halász Mátiska kisasszony, kiváló czimbalom-művész, akit a bácsi zene- és színházi kiállításán tartott hangversenye után a hazai és külföldi sajtó meleg rokonszenvvel dicsőített, hazaérkezett s közelebb megnyitja tanfolyamát, melyre jelentkezőket Vörösmarty-utca 1. sz. lakásán elfogad. A kiváló művésznőnek ez lesz Aradon az utolsó tanfolyama, melynek befejezte után hangversenykörutra indul.

Megint 28 fog a vénasszonyok nyara. Csak kimutatta tegnap a foga fehérét. A nap napi enyhe idő után tegnap ismét oly erős forrósággal tüzték a nap sugarai, hogy a hőmérő higánya felszökött 28 fokra. A „Nep-tun” is megtelt hűsölőkkel a nagy meleg folytán. Még megérjük, hogy a fulasztó forróság újra bekezdődik, habár tartósságára nem nagy kilátás van már.

— **Népesedés.** Arad város területén a múlt héten született 21 fi és 17 nő, összesen 38; meghalt 15 fi és 14 nő, összesen 29 egyén. A születések évi aránya tehát 43,6, a halálozásoké ellenben 32,5 pro mille.

— **Csendőrtől agyonlőtt lőköző,** Kubinból (Temesmegye) írja tudósítónk, hogy az ottani határban két hírhedt lőközőt fogott el a csendőrség Bálán Giga és Popov Toma személyében. A híres lőközők csak a minap hajtottak el a Csekonits-féle uradalom méneséből 14 lovat, most azonban kézre kerítette őket Cs. ö. k. őrsvezető, ki portyázás közben akadtra a vidék rémeire. A két lőköző ellenszolgált a csendőrségnek, ki löni volt kénytelen a Popov Tomát halálosan meg is sebesítette, Bálán Giga amint látta, hogy társa meglővetett, vad futásnak eredt. A csendőrtől rákiáltott, hogy ha meg nem áll, rálő. Erre megadta magát a lőköző s megkötözve vitték be a verseczi szolgabírószákhöz, ahol társát ápolás alá vették.

— **Ha a fecske utra kel.** Nyár volt. Ősz van. Ezt mindenki tudja. — A sok frakkos fecske készül is az utra. — Felmondták a lakást, a kis egyszobást. — A tágabb házban majd találnak másikat. — A szürke magasban gyülekeznek egyre. — A fecske-Bádecker szedik immár begyre. — Egy-egy fiatal pár, keringőzve lenn jár, p. p. c. jegyeit ablakokba vetve. — Majd a telegráfnak drótfajra szállanak a messze Egyiptomba így telegráfnak:

„Adassék e sürgöny nilusi kormányának, a magyarországi fecskék utraszállának. Megérkezésünkre legyenek ott készen. Banderium, bankett reméljük, hogy leszen. S mert telegráfnak nem tanácsos sokat. Addig is tiszteljük a krokodylusokat.”

— **Világutazó ifju.** Már évekkal ezelőtt megírta minden lap Kőrösi Béla, szegedi 15 éves fia világutazását, aki egy krajezár nélkül indult világga a szülői háztól. Most Rómából írt levelet apjának, honnan utlevelet kért s írja, hogy mióta nem írt, azóta beutazta Német-, Angol-, Francia- s Olaszországot. A vatikánban is járt ahol meggyónt s egy emléket kapott a gyónatató papjától. A világra szóló utlevélre azért van szüksége, mert ki akar menni Amerikába a chicagói világkiállításra. A világutazó ambíciós ifju mikorra megjön hazájába, még mint milliós amerikai polgár térhet vissza.

— **Vásárok.** Buziás a legközelebbi országos vásár e hó 23–25-én és Karánsebesen október 7–9-én lesz.

— **Zónáznak.** Két messze földről Aradra szakadt loknit viselő thalmud tanuló (bocher) lődött be tegnap a nagy szárnyas ajtón egy rendőrt a kapitány elé s nyomban elő is terjesztette jelentését:

— Koldultak kapitány uram.

Megmozdították a két bochert s nagy összegű pénzt találtak náluk, a melyet mind engedély nélkül koldulhattak össze.

Mikor a kapitány a jegyzőkönyv felvételéhez fogott, odaszól neki az egyik bocher:

— Ne bántson engem a kapitány ur, mert az én apám egy gazdag ember Szathmár-Németben.

— Hát akkor miért koldultatok.

— Nem koldultunk, — csak zónáztunk Szentestre.

Bizony nem zónáznak, mert ha kikerülnek a lakat alól, illetőségi helyükre állítja ki a kényszer-utlevelet a kapitány.

— **Névmagyarosítás.** Popczák Károly battonyai illetőségű ugyanottani lakos, vezetéknévén „Répási”-ra kért átváltoztatását megengedték.

— **Talált gyűrű.** Egy értékes kőves férfi pecsétgyűrűt szolgáltatott be a becsületes megaláló a rendőrséghez, melyet igazolt tu-

lajdonosa Nyáry Béla alkapitánynál átvehet.

— **Pályázatok.** A szolnoki pénzügyigazgatóságnál végrehajtói áll. 15 nap alatt. Az újradíjbiroságnál aljegyzői áll. 14 nap alatt. Az eperjesi trvszéknél aljegyzői áll. 2 hét alatt. A belovári adóhivatalnál III. oszt. ellenőri áll. szept. végéig. Az újvidéki dohányáruda-raktárnál segéd-szolgái áll. 8 hét alatt. A ny-szeredai jbiroságnál aljegyzői áll. 2 hét alatt. A pécsi ítélőtábla kerületében joggyakornoki áll. 15 nap alatt. A budapesti ítélőtábla kerületében hat (6) joggyakornoki áll. 15 nap alatt. A brassói trvszéknél aljegyzői áll. 2 hét alatt. A szabadkai trvszéknél II. oszt. jegyzői áll. 2 hét alatt. Az ipolysági trvszéknél aljegyzői áll. 2 hét alatt.

Hymen.

Fáy Szeréna kisasszony, a nemzeti színház kedvelt művésznője, férjhez megy. Vőlegénye Leitner Gyula dr fővárosi gyakorló orvos, mivel e napokban tartotta meg eljegyzését.

Gyászrovat.

Dangl Antal, orgona-gyáros Arad város egyik legrégebbi polgára, legderékabb iparos, munkás életének 82-ik évében — mint résztvevőtel értesültünk — elhunyt. A megboldogult életét nem zajos, hazafias frázisok hangoztatásával, hanem becsületes munkával töltötte, a melylyel elismerést szerzett a külföld előtt nemcsak magának, hanem a magyar iparnak is. Itthon szerzett tanulmányait külföldi útján szerzett bő tapasztalataival öregbítette úgy, hogy hazatérve czége az alföld legelső czégévé emelkedett. Munkásságával és szorgalmával elérte a legszebb polgári kitüntetés, czége a múlt évben kapta meg a „csász. és kir. udvari szállító” czímet. De nemcsak muló elismerés jutalmazta munkásságát hanem vannak remekművei orgonái, a pesti Matyas-templom, a m. kir. zeneakadémia, a m. kir. operaház látogatóit. Munkás életének végét szereteteitől körülvéve hosszas szenvedés után érte el s pihenni tért. A gyászoló család által kiadott gyászjelentés a következőleg hangzik:

Öz Dangi Antalné szül. Weiler Borbála nagy sajtát, valamint alólítottak fájdalommal telt szívvel jelentik forró szeretett férje, illetőleg apa, após, nagyapa, dédapa, nagybátya és rokon Dangi Antal orgona-művész urnak, f. évi szeptember hó 13-án, éjjeli 11 órakor, életének 82-ik s boldog házasságuk 52-ik évében, hosszas szenvedés s a halottas szentségek ájtatos felvétele után bekövetkezett jobbtérre szenderült. A boldogult hült tetemei szeptember 15-én. d. u 4 órakor fognak Kosuth-utca 62. számú házából, a felső temetőben lévő saját sírkertjében, r. karh szertartás szerint örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise áldozat szeptember 16-án d. e. 9 órakor fog a t. Minoria-atyák templomában a Mindenhatónak bemutatni. Béke poraira! Arad, 1892. szept. 14. Weiler Sándor, Weiler Alajos, Weiler Ödön, mint testvérek. Dangi János, cs. és kir. udvari orgona-művész. Dangi Luiza férj, Csath Zsigmondné. mint gyermekek. Dangi Jánosné szül. Waller Antónia, mint menyeg. Vangyel István, m. k. posta és távirat tiszt, Csath Zsigmond m, kir. post távirat főnök mint vök. Domány József. F. renez József-rend lovagja stb. unokaöccse özv. Popp Józsefné szül. Domány Katalin, unokahuga. Vangyel Vilma, Vangyel Géza, Vangyel Irén férj. Hoffer Jozsefné, Csath Sándor Csath Béla, Csath Kálmán, mint unokák Hoffer Adrien, mint dédunoka.

— **Fiatal halott.** Résztvevőtel vettük a következő gyászjelentést; Pelegrini Gáspár és ne szül. Kampe Róza a maguk, valamint az hunytnak Olaszországban lakó szülei, testvére és számos rokonaik nevében is fájdalmas vvel tudatják, a kedves unokatestvér, a gyermek, testvér, rokon és barát, Pelegrini József fia, 1892 évi szeptember hó 13-án, esti 9 órakor, életének 16-ik tav történetgyász elhunyt. A boldogultnak maradványai szeptember hó 15-én, d. u 4 órakor fognak Halász-utca 3. számú há-

helybeli közsírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise áldozat pedig szeptember hó 16-án, d. e. 8 órakor fog a helybeli t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Nyugodjék csendesen! Arad. 1892. szeptember 14.

Egyletek, Társulatok.

— A „Kölcsy egyesület“ f. hó 17-én, szombaton d. u. 5 órakor rendkívüli választmányi ülést tart saját helyiségében. Egyedüli tárgy: A brai-Dömötör-Szöllősy hármass indítványa. Aradon, 1892. szeptember 14. Az elnökség.

Mulatságok.

— Vörös-kerezzt bál UjtAradon. A magyar korona országos Vörös-kereszt egyletének új-aradi fiókja az új-aradi dalárda közreműködésével saját pénztára javára 1892. szeptember hó 17-én az új-aradi „Szöllő“-höz címzett vendéglő kerti helyiségében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj: személy-jegy 60 kr., család-jegy 1 frt 50 kr. Kezdeti esti 8 órakor.

Színház.

Az utolsó napok.

— Nagyváradi levél. —

— szeptember 14.

Két hét múlva bezárulnak a nagyváradi fabódé ajtai. Az állandó színház barátai ismét új reményre éleledhetnek, hátha jövőre jobban fog állani a réghuzódó ügy; hátha a nyári szinkörre nem is lesz már soká szükség? ..

Őszi szellő fujdogál a szinkör tájékán. A direktor nélkül maradt tagok felmondták lakásaikat. Készülnek öönhöz Aradra. A legvidámabb kedélyűek is elkomorulnak. Nehéz napok ezek. Mind sürűbben jelentkeznek azok a türelmetlen urak és asszonyságok, akik a szezon elején és folyamán nyájas mosolylyal előlegezték és hiteleztek. A szabó, mosónő, suszter, fodrász, szatócs és ki tudja még

Az életét még csak odaadná egyik másik, de pénz, az már más színész-népségnél is mindig a legkevesebb. Aradon is lakás után kell nézni.

Egyik-másik tag a váradi szezon végétével végkép megválnak a társulattól. Ezek még inkább érzik a bucsuzás nehézségeit. A jövő bizonytalansága is nyomja őket.

Két hét még a világ. Addig játszanak vigat, szomorut, ahogy jön. A társulat, melynek egyes tagjait a közönség igazán megszerezte, e hó 28-án tartja a fabódében az utolsó előadást.

Aztán üres, néptelen lesz ismét a szinkör udvara. Erdődi is bezárja a kioszkot és egy hosszú télen át csak a Bazar vendégei csinálnak ott élénkséget.

Jövőre, ki tudja, hogy lesz? Az aradi társulat sorsa virágvasárnapkor dől el. És a bérczes Erdélyből már mosolyognak felénk, már integetnek, biztatnak ..

Nem tudhatjuk kié lesz jövőre a fabódé!

— A Zemplényi-féle terv visszavonva. Zemplényi Sándor beleunt az okadályok elhárításába, mikbe az általa és társai által tervezett nyári színház ügye ütközött, és ez iránti kérvényét, mely a tanácshoz volt benyújtva, tegnap végérvényesen visszavonta.

— Margó Eelma javára a nagyváradi szinkörben „Út király“ fog színre kerülni.

— Győry József szintársulata — írja levelezőnk — Cs. Palotán hat előadást tartott, mely alkalommal Vasvári-Kovács József, a népszínház nyug. tagja is fellépet szíveségből a „Ozdigány“ s a „Vén bakancsos és fia a huszár“ cz. népszínművekben. Az elég jól szervezett kis társulat három előadásra Mezőhegyesre megy át, hol Vasvári szintén fel fog lépni.

Táviratok.

A király Pécsett.

— szeptember 14. (Saj. tud. táv.)
ai hadgyakorlatok után

melyben a közös hadsereg a honvédség ellen harczolt kiválóan megdicsérte magyarul a jól begyakorolt honvéd ezredet; németül pedig a közös hadseregbelieket dicsérte.

Kossuth Budapest diszpolgára.

Budapest, szeptember, 15. (Saj. tud. táv.)
Kossuthot Budapest képviselőtestülete a mai közgyűlésén diszpolgárrá választotta. Indítványozó Preyer Hugó ügyvéd volt. Mérő János ellenindítványt nyújtott be, melylyel azonban megbuktott. Preyer indítványát nagy többséggel elfogadták. Riadó éljenzés és tapsvihár tört ki úgy a teremben, mint a karzaton, mely tele volt egyetemi ifjúsággal, kik kijöven a Kossuth nótát énekelték. Este az ifjúság nagy csoportokban bejárta a várost, különösen a ferencziek terén erősen abszurgolva a nemzeties Gajarit, reggeli lap Kossuth cikke miatt. A Kossuth nóta éneklése közben vonult az egyetemre, hol elnökválasztás folyik. A tüntetések elnyomására rendőrök czirkálnak a főváros utcáin.

Kolera.

Budapest, szeptember 14. (Saj. tud. táv.)
A koleráról mindenünnen kedvező jelentések érkeznek. Budapesten az utóbbi napokban a két gyanus beteget teljesen gyógygyulva elbocsátottak a koleraházból.

Öngyilkos százados.

Beszterczebánya, szeptember 13. (Saj. tud. táv.)
A helybeli közös hadsereg egyik századosa Belák N. ma reggel agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen, mert a megboldogult jó anyagi ember volt; kevének nagyon a társaságban is.

Egy lelketlen mészáros.

Szatmár, szeptember 15. (Saj. tud. táv.)
Jagere városi főorvos bünvádi feljelentést tett a törvényszéknél Tóth Márton erdőhegyi lakos ellen, ki egy tehenet vágatott le lépfenés volta daczára, s elmérette. Egy asszony ki a marhahusból evett, meghalt. A többiek élethalál közt lebegnek.

Francia-német villongás.

Berlin, szept. 14. (Saj. tud. táv.)
A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ megczáfolja azt a hirt, mely szerint a Togo-területbeli németek részéről fegyvereket és hadiszereket szállítottak Dahomey királyának. Ezen czáfolatnak daczára is a császári közegek utasítást kaptak, hogy szükség esetén minden eszközzel akadályozzák meg, ha Dahomeybe fegyverek és hadiszerek szállíttatnának.

Párisi parlamentárizmus

Páris, szeptember 14. (Saj. tud. táv.)
A két kamara előreláthatólag október 18-án ül össze. A radikálisok, kik Floquet vezetése alatt állanak, minden lehetőt megtesznek az iránt, hogy a minisztérium megbuktatása végett szükséges többséget összehozzák, hogy aztán Floquet alatt újból radikális minisztériumt alakíthassanak.

A szocialista kongresszus.

Saint-Suen, szept. 13. (Saj. tud. táv.)
Az elnök felolvasta a Carmaiából érkezett táviratot, melyben segélyt kérnek a

1892. szeptember 15

sztről. A kongresszus elhatározta, hogy a szocialista egyleteket, segélyben részesítsék a jövő kongresszus helyéül ki.

A budapesti vásár.

Budapesti piac. — szeptember 14.
Most kezd az üzlet egyenlőre. Nálunk pedig lárdulni. De vajmi soval. A kevesekét szí- az eddigi áresésekhez képest a remelkedés- ban megbecsülendő már az üzlet, azon- árdevalváció megszűnt. hogy a további es-

No de ez igaz, hogy fog. nagyon erőltették meg magukat a ked- vező iránynál, mert egyes cikkekkel a ked- áremelkedés éretett el. — Eddig pec. 5 krnyi vevők csak egy kissé savanyu arcot ágtak, 10 kr. volt az ára.

Buza bőven kínálattott, a vételkedv ed- vező, mintegy 35.000 mm. forgalom volt, egyes eladásoknál 5 krral magasabb ár volt elérhető.

Rózsa nagyon kevés kínálattott, az irány szilárd helyben 6.50 frt, Monostoron 6.20. Őszre szokványminőségű Budapesten 6.40—6.45 forinton kelt.

Arpa változatlan. Kisebb tételek elkelték Selypen minőség szerint 5.65—6 frt.

Tengeri. Az irány valamivel szilárdabb elkelt vasuti áru 5.90—4.95, dec.—januárra 5.07 frt.

Új tengeri. Okt.—januárra elkelt Nagy-Becskereken á 4.15 frt.

A belvárosi takarékpénztár részvénytársaság Budapesten bekövetelirészvényeseitől a még hátralevő 70 százaléknál befizetést olyformán, hogy 30 százalék, azaz résznyenként 30 forint szeptember 20-ától szeptember 30-ig, 20 százalék, azaz 20 forint október 20-ától október 30-ig és a további 20 százalék november 20-ától november 30-áig lesz befizetendő az intézet saját pénztáránál. A takarékpénztár 1 millió forintnyi alaptőkéje e szerint f. évi november hó végével teljesen be lesz fizetve. Az új in-

mulva, szeptember 15-én nyitja meg helyisé- geit a IV. ker. Koronaherczeg-utca 3 sz- alatti házban, ezzel megkezdve tényleges mű- ködését. — Üzleti körébe a betétek elfoga- dásán, letétés leszámítolási üzleten kívül föl- vette a Chepue és folyó számla üz- letet is. Igazgatósága a következő: Alelnö- kök: Freiszler Nándor és dr. Mezei Mor. Igazgatósági tagok: Adler Lajos, Bachrach Károly, Deutsch Samu, Ernyei Gyula csong- rádi Forgó István; Fürst Jakab, Grünbaum Miska, megyei Krusz Lajos, dr. Münnich Auré- budahegyi Pauer Leó Steinbi Imre tanár és dr. Wagner Géza. — Vezérigazgató Székely Ferenc, a Pesti magyar kereskedelmi bank volt cégvezetője. Ezen nevek teljes biztosíté- kot nyújtanak az új takarékpénztár megbiz- ható és szakszerű vezetése iránt, úgy, hogy joggal lehet remélni, hogy az csakhamar méltó helyet fog elfoglalni a főváros pénzü- tézetei sorában.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. szeptember 14.

Magyar hitelbankrészvény	359.7
Osztrák hitelintézet részvény	313.4
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.6
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.4
Német birodalmi márka	58.7
London	119.7
20 márkás arany	11.7

Idegenek névsora Aradon.

— Szeptember 14. —

Fehér Kereszt szálloda: Lilienberg Sándor magán- Pankota. Dr. Garas János birtokos, Székelyhid. Penkz Mihály birtokos, Székelyhid. Szántó Bertalan magán- Nagyváradi. Glök Adolf magánzó, Brád. Mederspach Vt- tor egyéves önkéntes a 12. tüzérezrednél, Petrozsény Potrányky Ferencz magánzó, Temevár.

Nádor szálloda: Gártl Tivadar szabósegéd, Maga- rát. Dimits Lázár kulturmérnök.

Magyar Korona szálloda: Német Sándor birtokos, Zombor.

Arany Szarvas szálloda: Csávits Miklós tanító, M- zes. Román Dániel földész. Mózes.

Felelős szerkesztő: Vázarhelyi Béla.

Hirdetés.

A folyó évben kiigazított és Arad szab. kir. város választó kerületében az 1893. évben érvénnyel bíró országgyűlési képviselő választók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokra hozott határozatok folyó évi szeptember 20-tól, szeptember 30-ig a városházán a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétetnek, hol azok a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Arad szab. kir. város központi választmányának 1892. szeptember 7-én tartott üléséből.

Salacz

polgármester központi választmányi elnök.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város területén a kurticsi út melletti nagy legelőre járó csordában levő 160 drb. tehén közül 9 drbon a ragadós szájsz. és körömfájás állatorvosilag megállapított, s miután a megbetegült marhák 4 különböző helyen fekvő udvarból valók, a t. polgármesteri hivatal, mint II. fokú állategészségügyi hatóság 1845/1892 sz. a. kelt határozatával a kört járványos jellegűnek kimondotta, minek folytán az 1888. évi VII. t.-cz. foganatosítására 40000/888 sz. a. kibocsátott magas miniszteri rendelet 211 és következő §§-ai alapján a következők óv és kórelfojtási szabályok rendeltetnek el.

1. A kurticsi út mellett fekvő nagy legelőbeli csordába járó tehének, mint fertőzésről gyanúsaknak, valamint oly jármos ökröknek, melyek szájsz. és körömfájásban szenvedő tehénekkel egy istállóban, illetve egy udvarban állanak, istállózása elrendeltetik, oly ökrökkel azonban, melyeket a városi állatorvosok a járványos betegségtől menteseknek találják és fertőzött állatokkal érintkezésben nincsenek a város határában a fuvarozás vagy mezeti munkák végzése megengedtetik, de ezeknek is a város határából való kihajtása büntetés terhe mellett tiltatik.

A beteg vagy gyanús állat tulajdonosa közvetlen szomszédai állatainak istállózása szinte elrendeltetik.

Az említett pontok alatti állatok számára marhalevelek kiadása megtiltatik, az illető tulajdonosok felhivatnak, hogy a birtokukban lévő marhaleveleket a kapitányi hivatalnak megőrzés végett haladéktalanul szolgáltatassék át.

Az állatok tulajdonosai tartoznak állataikat a legnagyobb figyelemmel gondozni, ha azokon betegülést vesznek észre, azt azonnal a kapitányi hivatalnál bejelenteni, ha valamely állat elhullott, a hullát ott, a hol elhullott, őriztetni, attól embereket és állatokat távol tartani, míg az első fokú hatóság megérkezik.

2. Az elzárt istállókban vagy helyekről csak az I. fokú hatóság engedélye mellett és csak közvetlen levágás céljából vihetők ki állatok akkor, ha a levágás helyére való szállításhoz a ragály aanyag elhurcolásának veszélye ki van zárva.

3. Elzárt udvarokból szálas takarmányféle, alomszalma, a betegség tartama alatt egyáltalán nem, trágya pedig a városi állatorvos utasítása szerint foganatosítandó fertőtlenítés után lovas kocsikkal és közvetlenül a szántóföldre lovas fogatokkal alászántás céljából szállítható.

Ezen eljárás kiterjed ugyanazon udvarban levő szarvasmarhákra, juhokra, kecskékre és sertésekre is.

4. Az egész község hasított körmű állatainak, u. m. szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertéseknek egymással való érintkezése és a határból kihajtása, valamint takarmányfélének és trágyának a határból kiszállítása betiltatik.

Marhalevelek csak lovakra állíthatók ki. A városba vezető utakra örök állíthatnak ki a végéből, hogy állatokat (lovak kivételével) a városon át ne bocsássanak, hanem oly utra tereljenek, melyen a község elkerülhető. A tulajdonos határozott kívánságára a város határába bocsátott hasított körmű állatok azonban a zár tartama alatt a város területéről ki nem bocsáthatók.

5. A ragadó száj és körömfájásnak járványa hatóságilag történt megállapításáról a szomszédközségek táviratilag értesítetnek.

6. A városi állatorvosok utasítatnak, hogy az összes marhaállományt figyelemmel megvizsgálják és a járvány állásáról hetenkint járvány-táblát terjesszenek be.

A száj és körömfájásban szenvedő állatokat és forgalomba hozni és felhasználni a törvény

által tiltva lévén, a hatóság intézkedett, hogy csak teljesen egészséges állatok teje hozzassék forgalomba; nagyobb biztonság kedvéért figyelemztetik a tejet fogyasztó közönség, hogy a beteg állattól származó tejet nyálkássága és undorító kellemetlen szagáról könnyen felismerheti. Különben a piacon a kerületi orvosok, a piaci felügyelet rendőrsz. a piaczbiztosok és a rendőri kirendeltség is ellenőrzi, hogy beteg állatok teje ki ne mérassék, hanem azonnal megsemmisíttessék.

7. A hetivásárokról a szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések a járvány tartamára kitiltatnak.

8. A betegségből felgyógyult állatok istállói és udvarai a városi állatorvosok ellenőrzése mellett fertőtlenítetnek.

Ezen intézkedések ellen vétők a törvény értelmében büntetetté fognak.

Aradon, 1892. szeptember 13-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város igazoló választmánya a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagoknak 1893. évre érvényes névjegyzékét összeállítván, az a f. hó 15-től 15 napra közszemlére hivatalomban azzal tétetik ki, hogy ellene ezen 15 nap alatt az 1886. évi XXI. t.-cz. 28. §. értelmében fellebbezésnek van helye.

Arad, 1892. szeptember 10.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szer, melyből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.

Serail-arczenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinceszéből. Ára 1 üvegnek 3 és 4 frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor. 2% Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxýdtartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörös, fehér és sárga színben. Egy ki 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-fénytel. Hat percig ég, 1 drb 60 kr. 12 percig ég, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig ég, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3—4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle meghűlésből eredt rheumás és oszvos fájalmak ellen igen hűs és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindezen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálata megbízásunk elfogadhatnak és lelkiismeretesen teljesítetnek.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Gája külvárosban levő és a rét-, kovács és szerb-uteza által határolt 962 ölnyi üres városi teleknek eladása iránt folyó év szeptember hó 19-én d. e. 10 órakor árverést tart. Kikiáltási-ár ölenként 60 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1892. évi szeptember 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

Hirdetmény.

Az 1892 : XV. t.-cz. értelmében azok a szőlősgazdák, kik szeszese italok kimérésével avagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű boraikból a házi szükségletre szánt bormennyiség után ital-adó fejében ezentul is csak a fennálló fogyasztási adónak megfelelő részt az az 6 frt 35 kr. helyett 3 frt 35 krt fizetnek.

Az említett törvény végrehajtása iránt kiadott utasítás 26. §-a értelmében ezennel felhívjuk mindazokat a szőlősgazdákat, akik a jelzett kedvezményre igényt tartanak, hogy ezen igényüket szeptember 15-ig a városi fogyasztási adóhivatalnál, ahol a megállapított minta szerinti nyomtatványt kell kitölteniök, mulhatatlanul bejelentessék.

Aradon, 1892. szeptember 3-án.

A városi tanács.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszterium 61,132 | VI. 11. sz. a. kiadott körrendelete alapján értesítetik Arad szab. kir. város közönsége, hogy Oroszországból származott gyümölcsnek, főzeléknek, zöldségnek, kaviárnak, állati bőröknek s egyéb állati terményeknek behozatala és átvétele eltiltatott.

A mennyiben ezen tilalom ellenére fent jelzett termékek behozatának, azok elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint I.-s fokú közegészségügyi hatóság.

Arad, 1892. szeptember hó 6-án.

Sarlot
főkapitány.

Hirdetmény.

Az iparhatósági megbízottak újabb választása céljából az ipartörvény 172. §-a értelmében kiadott 52211 | 885. sz. földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet alapján Arad szab. kir. város területén levő összes önálló kereskedők és iparosok névjajstroma összeállítatván, az jelenleg a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál közszemlére ki van téve, miről is az érdekeltek azon észrevétellel értesítetnek, hogy az összeállítás ellen emelhető felszólalások f. évi nov. hó 15-ig ezen iparhatóságnál adandók be.

Kelt Aradon, 1892. aug. hó 20-án, a város kapitányi hivatala mint I.-s fokú iparhatóság.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

ARADI LOUVRE

férfi-divat, cipő és kalap-raktár

Aradon, Andrassy-tér 17. sz.

ARADI LOUVRE

férfi-divat, cipő- és kalap-raktár
Aradon, Andrassy-tér 17. szám.

Egyéves önkéntesek

teljes felszerelése legjobban megrendelhetők az „ARADI LOUVRE”
című üzletben, hol a hirneves

Tiller Mór és Társa

udvari szállító cég egy bizományi raktárt alapított és ahol az
egyenruhák a cég eredeti árjegyzőkei szerint számítatnak.Pontos és finom kiszolgálásról kezes-
kedik

Kiváló tisztelettel

659 4-5

Márkus Lajos.

Vidéki megrendelések gyorsan és pon-
tosan eszközöltetnek.

Aradon, Andrassy-tér 17. sz.

ARADI LOUVRE

férfi-divat, cipő- és kalap-raktár

Egy a jegyzői teendőkben jártas

alólirottnál azonnal alkalmazást nyerhet.
A feltételek levélileg közöltetnek.

Kurtakér, 1892. szeptember hó 11-én.

Ungurean Ambrus,

704 3-3

jegyző.

Hirdetmény.

Almás-Kamarás község jegyzői irodájában egy
jóviseletű és a jegyzői teendőkben teljes jártas-
sággal bíró

nőtlen fiatal ember

mint irnok alkalmazást nyerhet. Évi fizetés 150 frt,
szabad lakás (ágyanemű és mosáson kívül) teljes
ellátással. Szorgalmához és képzettségéhez képest
az illető 100 forint mellékjövedelemre is számíthat.
Az állás szeptember 20-án elfoglalandó, az aján-
latok az alólirotthoz czimzendők

Kelt Almás-Kamaráson, 1892. szept. 11-én.

Valkovszky Antal,

703 3-3

községi jegyző.

905 | 892.

Banesdi körjegyzőségtől.

3499 | 892. sz.

701 3-3

Árverési hirdetés.

Alulírott körjegyzőség részéről ezennel köz-
hírré tétetik, hogy az 1892. évi makkoltatási jog
Mermesd község erdejében 170 hold
Krisztesd " " 306 hold
Bodesd " " 150 holdterületen, az 1892. évi szeptember hó 25-én
d. e. 8 órakor Nagyhalmágyon a banesdi körjegy-
zői irodában tartandó nyilvános árverésen haszon-
bérbe adatni fog.

Kikiáltási ár:

Mermesd község erdejéért 400 frt

Krisztesd " " 250 frt

Bodesd " " 150 frt.

Megjegyeztetik, hogy ezen három terület,
egymással összefüggő egészet képez.

Banesd, 1892. szeptember 8.

Horváth Géza,
körjegyző.

705 3-3

Pályázati hirdetmény.

Az Ó- és Uj-Szent-Anna községekben, Uj-
Szt.-Anna község székhellyel rendszerezett és
400 frt évi fizetéssel, ugyszintén 40 kr. látogatási
díjjal, valamint a husszemle után megállapított
díjazással javadalmazott körállatorvosi állás, le-
mondás folytán üresedésbe jöven, annak választás
utján leendő betöltésére pályázatot hirdetek.Felhivom mindazon okl. állatorvosokat, kik
ez állást elnyerni óhajtnak, hogy pályázati kérvé-
nyüket, a törvényes minősítést igazoló okmányok-
kal felszerelve, az ezennel f. évi október hó
10-ének d. e. 10 órájára Uj-Szt.-Anna község-
házhoz kitűzött választást megelőző nap délutáni 5
órájáig hivatalomhoz adják be.

Világos, 1892. szeptember hó 4-én.

Kabdebó,
főszolgabíró.

3786. F.

715. 1-1.

Árverési hirdetés.

Makkoltatás, illetve sertéslegeltetés bérbe-
adása iránt.A makkoltatás és sertéslegeltetés bérbe-
adása iránti árverés az ezen főerdőhivatalhoz tar-
tozó lippai és solymos-milovai er-
dőkre nézve, a főerdőhivatal iro-
dájában folyó évi szeptember hó
21-én.A sistaroveczi, valyemárei és
paulisi erdészségeknél folyó évi
szeptember 22-én.A dorgosi és tótváradi erdész-
ségeknek folyó évi szeptember hó
23-án.A berzovai, pécskai és apát-
falvai erdészségeknél folyó évi
szeptember hó 24-én mindenkor
délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Lippán, 1892. szeptember 16.

M. kir. főerdőhivatal.

15715 | 92.

3-3

Hirdetmény.

Ezenfel közhírré tesszük, hogy a kukorica-
törés megkezdésének a 15606/92. sz. végzésünkkel
f. hó 12-re kitűzött határidejét miután az időköz-
ben volt esőzések által a teljes megérés késleltetve
lett, f. hó 19-ére helyeztük át.

Arad, 1892. szeptember 10.

A városi tanács.

695-892. gazd. sz.

715 1-3

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a
szegények házával kapcsolatos közműves és asztalos
munkáknak elvállalása iránt f. évi szeptember hó
19-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.Kikiáltási ár a közműves munkákra nézve
16707 frt 17 kr., az asztalos munkákra nézve
3168 frt 12 kr.Bánompénzűl leteendő a kikiáltási ár 10
százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpá-
pirokban.Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és
írásbeli ajánlatokkal.Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli ár-
lejtés megkezdése előtt nyújtandók be csak akkor
vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mel-
lékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az
árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok
urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.
Arad sz. kir. város gazdasági széke 1892.
évi szeptember hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső
aljegyző.Jó minőségű 1 frtos kelméből egy ruha teljes el-
készítését elegánsan kiállítva 20 frt.
1.50 krosból 24 frt.
1.80 krosból 26 frtért
vállaljuk, ugyszinté nálunk vásárolt kelméből

egy ruha varratását,

amennyiben kellő munkaerő fölött rendelkezünk,
6 frttól kezdve eszközölhetjük.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér.